THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
MAR 12 1930

ל. טאלמי — געניראל סעקרעטאר פון איקאר היינט, 8.30 אוונט — מאס-מיטינג — טעמע: בירא בידושאן און איקאר — באנקעט — שבת, 9.30 אוונט — קאנפערענץ — זונטאג 10 פרי — אלע אונטערנעמונגען אין פרייהייט טעמפל

זון אויפגאנג — 7.01.
זון אונטערגאנג — 6.19.

די איינציקע אידישע צייטונג אין מערב קאנארע עטאבלירט אין 1910 דערשיינט יעדן טאג

אידישע וואכרט
THE ISRAELITE PRESS

THE GATEWAY OF THE WEST

וועטער: קלאר און מילדער

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY.

Vol. 20, No. 48. Winnipeg, Fri. March 7, 1930. Published daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג. פרייטאג ז' אדר, תר"ץ.

היגע פאליציי צעטרייבט קאמוניסטישע דעמאנסטראציע

נאך 109 טויזנט העקטאר באשטימט פאר קאלאניזאציע אין קרים

שטעקנס און פויסטן באנוצט פון פאליציסטן — באריכט אז קיינער איז ערנסט ניט פארוואונדעט געווארן.

„רויטער טאג" געפייערט אי-בער גאר דער וועלט.

דער "רויטער טאג" וואס איז נעכטן געפייערט געווארן פון די קאמוניסטן אי-בער גאר דער וועלט, האט זיך אין ווי-ניפער געענדיקט מיט א שלאכט צווישן דער פאליציי און די קאמוניסטן, אין וועלכע פאליצייאישע שטעקנס און פויסטן זיינען באנוצט געווארן פריי און א סך קאמוניסטן זיינען צעשלאגן געווארן, באמת, ווי עס ווערט באריכטט, קיינער איז ערנסט ניט פארוואונדעט געווארן.

הונדערטער קאמוניסטן און ארבעטס-לאזע זיינען זיך צוזאמען געקומען אויפ'ן מארקעט סקווער, און נאכדעם ווי א צאל רעדנער זיינען אפגעהאלטן געווארן אומ-געשטערט, האבן די קאמוניסטן געוואלט אנפאנגען א פארארד. די פאליציי, וועלכע באהויפטעט, אז די קאמוניסטן האבן ניט געבעטן און ניט געפארערט קיין דער-לויבעניש פאר אזא דעמאנסטראציע, ווי דער געזעץ פארערט, האט זיך אריינגע-מישט און האט באלד צעטריבן די דע-מאנסטראנטן.

באלד אבער, אויפ'ן רוף פון איינע-יוגגע קאמוניסטן, איז געשאבט געווארן א צווייטער פארזוך צו פארמירן א פאר-ראד. די פאליציי האט זיך דאן אריינגע-ריסן אין'ם המון, שלאגנדיק אויף רעכטס און אויף לינקס. ווען אלד. קאליסניק האט פרובירט דערמוטיגן זיינע קאמוניס-טישע נאכפאלגער, האבן אים פאליציסטן ארויסגעשלעפט און ארויסגעווארפן הינ-טער די פאליצייאישע ליניעס. און אזוי איז דער עולם צום סוף צעטריבן געווארן.

די פייערונג פון דעם "רויטן טאג" איז דורכגעפירט געווארן נעכטן איבער גאנץ איירעפא און אין א סך שטעט אין אמע-ריקע. און אין א סך פלעצער האט ער זיך פארענדיגט מיט ראיאט, געשלעגן און ארעסטן.

—(:-:)—

ארב. רינג שול קאנ-צערט אפגעליינט

צוליב דער קראנקהייט פון מ. בלאש-טיין, פרינציפאל פון ארב. רינג שול, און צוליב דער פארקילונג פון איניקע קינ-דער, ווערט אפגעליינט דער ארבעטער-רינג קינדערגארטן קאנצערט, וואס האט געוואלט דורכגעפירט ווערן דעם זונטאג בייטאג. דער נייער דאטום פונ'ם קאנ-צערט וועט אנגעזיגט ווערן.

—(:-:)—

בוקסבוים דא מארט דעם 23טן, 24טן און 25טן

די דאטעס פאר דעם באזוך פון נתן בוקסבוים, דעלעגאט פון דער ציש"א אין פוילן, ווערן געבעטן אויף זונטאג, מארץ טאג און דינסטאג דעם 23, 24 און 25טן מארט. פריינטלאכע ארגאניזאציעס זיי-נען געבעטן צו האלטן פריי די טעג.

נתן בוקסבוים קומט אהער אין די אינ-טערעסן פון די אידישע שולן אין פוילן. עס ווערט פאר אים צוגעגרייט א קבלת פנים. מער איינצעלהייטן וועלן אנגע-טיירט ווערן.

אפעלירט פאר "מעות חטים" פאר נויט-ליידנדיקע

רבי סאלאמאן פרענק בעט אונז צו פארעפנטלאכן פאלגנדיקן אפיל:

"דער ווינטער איז געווען א שווערער און אן ארבעטסלאזער, און דער 'יוניי-טעד היברו רעליף', די איינציקע אידישע צדקה ארגאניזאציע אין שטאט, איז אנ-געקומען זייער שווער צו פארווען זיך מיט אירע אויפגאבן. עס קומט אן פסח, און די ארגאניזאציע וויל מוזן מאכן א באזונדערס גרויסע אנשטריינונג. באלד קומט פורים, און דער יעראלאכער מעות-חטים אפיל מוז דאס יאר געענטפערט ווערן בעסער, ווי אלעמאל. אלע אידן זיינען געבעטן צושיקן זייערע ביישטייר ערגענגען גלייך צום אפיס פון יונ. היברו רעליף, 980½ מיין סט. (י. מ. ה. א. קווארטיר).

—(:-:)—

מנורה אויפפירונג פון "דיבוק" פאנגט זיך אן מאנטאג

די לאנג צוגעגרייטע פון דער היגער "מנורה" געזעלשאפט אויפפירונג פון אנסקיס באריטמטער פאלקסטימלאכער דראמע "דער דיבוק" פאנגט זיך אן אין לייזנעס טעאטער, מיין סט. ארום סעל-קירק, דעם מאנטאג, מארט 10טן, און וועט פארגעזעצט ווערן יעדן אוונט פון וואך.

די פיעסע ווערט דא צום ערשטן מאל געשפילט אין ענגליש. דיר קאסטומען און אלע דעטאלן זיינען אראנזשירט געווארן מיט גרויס פארזיכטיקייט.

אין דער אויפפירונג באטייליקן זיך: לארענס אבראמאוויטש, סילוויא סאטען, סיסל שעפס, אברהם יאנאווסקי, לעאן טעפלער, אל. מאס, סימאן מארקסאן, פאול וואלינסקי, בערט באריש, אן העכט, העלאיס גאלדשטיין, עליזאבעט מאלקין, ליליען ארקין, בעסי סטאקהאמער, דזשאר-זעף ריים, מארים בייקער, דזשארדזש שניר, סעם פאזנער, נ. ב. זימערמאן, סידני בוביס, סידני פינקלמאן, מעיר לענד סטיינקאפ, טשארלי און אלעק מאל-קין, הערבערט באלקאווסקי און אנד. סיסל בלאנקשטיין האט געצייכנט די דע-קאראציעס.

איקאר סעקרעטאר אדרעסירט היינט מאס-מיטינג; קאנפערענץ זונטאג

דורכגעפירט מארגן (שבת), 9.30 אוונט, אין פרייהייטס טעמפל.

אידישע ראדיא פראגראם

היינט, פרייטאג: 6.20 נ. מ. 2541 מעטר, טעמפל עמנואל, ניו-יארק.
היינט, 8.45 209.7 האריסבורג. דר. פיליפ די בוקסטאבער דרשה: "ארגאני-זאציע און באוועגונג".
זונטאג, 8טן — קליוולאנד, 5 נ. מ. 215.7, רבי בריקנער, רעדע.
3.30 נ. מ. סאן-פראנסיסקא — 491.5 רבי ל. י. ניומאן.
יעדן דינסטאג, 7.30 אוונט: רבי טאקסעי וועט ריידן פון טעדא האוס, אינדיאנא, 228.9 מעטער, 1310 סייקל.
יעדן מיטוואך, 8.30 אוונט, רבי גוס וועט ריידן פון פראווידענס ר. א. 337 מעטער, 890 סייקלס.

ל. טאלמי, נאציאנאלער סעקרעטאר פון דעם איקאר, וועט היינט (פרייטאג), 8.30 אוונט, אדרעסירן א מאסן-פארזאמלונג, אין פרייהייטס טעמפל. ער וועט ריידן וועגן דער אידישער קאלאניזאציע אין סאוועטן פארבאנד און וועגן ביראבידזשאן. דער דזשאן, וואס ער האט באזוכט צוזאמען מיט דער אמעריקאנער עקספערט יקא-מיסיע.

דעם זונטאג, מארט 9טן, 10 פרי, וועט געעפנט ווערן א קאנפערענץ פאר'ן אר-קאר, אין פארבינדונג מיט דער באטייליקונג פון דער היגער ארגאניזאציע אין דעם 200-טויזנט דאלאר קאמפיין וואס וועט דורכגעפירט ווערן פונ'ם איקאר איבער'ן גאנצן לאנד. אלע ארגאניזאצי-עס און יחידים, וואס זיינען פארבינדן אין דער ארבעט, זיינען איינגע-לאדן.

א באנקעט לכבוד ל. טאלמי, ווערט דורכגעפירט מארגן (שבת), 9.30 אוונט, אין פרייהייטס טעמפל.

ווינניפעגער איד דערמארדעט אין טאראנטא

דערפרי ארעסטירט געווארן אויף דער קלאגעס אלס בראדיאנע נאך אן אויס-פארשונג אין דער מיסטעריעזער שיסע-ריי. ער איז פארהאלטן געווארן פון דער טאראנטער פאליציי אויף א וואך ציים.

—(:-:)—

מינסקער רבנים וועלן פראצעסירט ווערן אין נעריכט

בערלין, מארט 7 (איטא).— אויף דער בקשה פון הינע אידישע קריין האט דער שטאטס מיניסטער וויימסאן געבעטן דעם סאוועטישן אמבאסאדאר קרעסטינסקי, אז ער זאל זיך אריינמישן צו גונסטן פון די ארעסטירטע רבנים אין מינסק.

מ. קרעסטינסקי האט אויצט אינפארמירט וויימסאנען, אז אים איז געלונגען צו באווען די סאוועט רעגירונג צו געבן די מינסקער רבנים א געריכטלאכן פרא-ציס.

אידן פון אומעטום באגריסן פרעזי-דענט מאזאריק, פון טשעכאסלאוואקיע, צו 80טן געבורטסטאג

ניו-יארק, מארט 7 (איטא).— אידישע און ניט-אידישע פירער האבן געכטן גע-שיקט באגריסונגען צו פרעזידענט מאזאריק פון טשעכאסלאוואקיע, צו זיין 80טן געבורטסטאג.

וויצע-פרעזידענט קורטיס האט צו דער "איטא" ארויסגעגעבן די פאלגנדיקע דער-קלערונג:

"עס פארשאפט מיר באזונדער פארגע-ניגן איבערצוגעבן א באגריסונג צו פרע-זידענט מאזאריק, פאר זיין ווארימער באר-ציאונג צום אידישן פאלק און פאר זיין סימפאטיע פאר דעם ווידעראויפבוי פון ארץ-ישראל ווי א אידישע נאציאנאלע היים. מיר, אמעריקאנער שעצן דעם קאמף פון יעדער נאציאנאליטעט וואס זוכט זעלבסט-אויסדרוק.

"מאזאריק איז מיטן פון אן אומער-מידלאכן קאמף פאר דער באפרייאונג פון זיין איינענעם פאלק, האט דאך געפונען צייט צו העלפן דעם אידישן פאלק צו פארווירקלאכן זיינע נאציאנאלע אספי-ראציעס; וואס דערווייזט די נאבילימעס פון זיין כאראקטער און זיין ריינעם אי-דעאליזם.

נעזעלשאפטלאכער קאלענדאר

שבת, מארט 8

נאצ. פאנד "שאור" אין נאמען פון פעני ראסין, 8 אוו., אין ציון זאל.

רבי הורוויץ: חומש מיט מפרשים, 4 נ. מ. אין מושב זקנים שול.

הרב האפט: גמרא מיט מפרשים, 8 אוונט אין ליבאוויטשער שול. אויף יעדן באנטאג אוונט.

זונטאג, מארט 9

טאגע פון בנות-ציון, אין פרץ-זאל.

טיי פאר כנסת ישראל סיסטערהוד ביי מרס. מ. קאהען (טעלמא סלאווסקי), 278 פאוערס סט., 2.30 ביז שפעט.

"סילווער טי" פאר דער ת"ת, 2 ביז 12 נ.מ., אין נייער ת"ת.

מיטינג פון "בני-יעקב", 2 נ.מ., אין נייער ת"ת.

טיי פון ליידים אקז. פון מאנוס כרמל קליניק ביי מרס. ל. שאר, 444 דאפערין עוו., 2.30 ביז 12.

אלג. פארזאמ. פון בני עזרה, 10.30 פרי אין נייער ת"ת.

מאנטאג, מארט 10

נ. שיפער ביי פארזאמ. פון מוטער פאראיין פון ת"ת, 8.30 אוונט אין ת"ת.

אלגעמ. פארזאמ. פון אינדעפ. פרי לאאן, 8.30 אוונט, אין פרץ אינסט.

דינסטאג, מארט 11

עפנטלאכער פורים קאנצערט פון פראי-זיקאלישע פראגראם, 8.30 אוונט אין פרץ-זאל.

האנטיכער שאור פון ליידים אקז. רוט. היב. סיק בעג. סאס. פאר קליניק באזאר, 2.30 ביז 12 נ. מ., אין 317 מאונטען עווע.

"אינטערנאציאנאלער פרויען טאג" פייערונג 8.30 אוונט, אין פרייהייטס-טעמפל.

מיטוואך, מארט 12

"סילווער טי" און "ליגען שאור" פאר קליניק באזאר ביי מרס. לעווין, 272 באר-ראוס עווע., 3 ביז 12 נ. מ.

ליגען קרייז פון מוטער פאראיין פון פרץ שול 2.30 בייטאג, ביי מרס. נאנעצ-קי, 182 באראוס עווע.

פורים פארווייזונג פון מוטער פאראיין פון פרץ שול, 8.30 אוונט, אין שול.

זונטאג, מארט 16

הויז-צו-הויז זאמלונג פון איקאר.

"בריידזש און ווייסט" פון אינדוסטריי-עלער יוניאן 8 אוונט, אין פרייהייטס-טעמפל. פריזן.

רבי קאצענעלבויגן ניט ארעס-טירט

מאסקווע, מארט 7 (איטא). — רבי קאצענעלבויגן, דער הויפט רב פון לע-נינגראד איז ניט ארעסטירט געווארן ווי עס איז געווען באריכטעט אין אויסלאנד.

די "איטא" האט זיך קאמיוניקירט מיט לענינגראד און זי האט זיך דער-וואוסט אז עס איז ניטא קיין אורזאך מורא צו האבן פאר זיין ארסעט, ווייל ער איז 93 יאר אלט. רבי קאצענעלבויגן איז אפשר געווען פארמישט מיט רבי לאזארעוו וועלכער איז נאך איצט ניט באפרייט צוזאמען מיט רבי יאסנא גא-ראדסקי.

אויך זיינען ניט באפרייט אלע פירער פון דער לענינגראדער קהלה, וועמעס ארעסט עס איז באריכטעט געווען מיט עטלאכע וואכן צוריק אויף דער קלאגע פון פארלעגן דעם סאוועטישן געזעץ וועגן רעליגיע וואס האט געפירט צו דער אויפלייזונג פון דער קהלה.

דרן קימת דערווייזט אז פעלאכן ליידן ניט פון לאנד קניות

(ספעציעל פאר "דאס אידישע וואכרט")

ירושלים, מארט 7 (איטא).—90 פראי-צענט פונ'ם באדן וואס די אידן האבן דערווארבן צווישן די יארן 1920 און 1927, איז געקויפט געווארן פון עפענדיס און בלויז צען פראצענט פון פעלאכן, — זאגט א דערקלערונג פון קרן קימת, וועל-כע ווערט איבערגעגעבן אין דער אר-ביישער צייטונג "פאלאשטין" אן פירר שים.

די דערקלערונג זאגט ווייטער, אז דאס וואס די אידן האבן ביי פעלאכן אפגע-קויפט זאמריק באדן פאר פלאנטאציעס, האט יענע דערמעגלאכט צו באקומען בע-ערן באדן און אנטוויקלען אייגענע פארמס. די עפענדישע לענדערייען, זיי-נען זיי כמעט אלע מיט דער הילף פון די אידישע געלט באלויזונגען קאלאניזירט געווארן אין די דערבייאיקע דערפער.

אידן און אראבער אין פאלעס-טינער פאליציי

ירושלים, מארט 7 (איטא). — עס ווערט איצט פארגעשלאגן, אז די רעגער-נאניזירטע פאלעסטינער פאליציי זאל באשטיין פון פערציק פראצענט אידן, פערציק פראצענט אראבער און צוואנציק פראצענט ברי'טישע.

ווען דא אדרעסירן מאסן פארזאמלונג דינסטאג

אב. גאלדבערג

דער באוואוסטער אמעריקאנער ציר-ניסטישער פירער און אראטאר, אב. גאלדבערג, קומט קיין ווינניפעג אויף דער איינלאדונג פון דער אשעריקאנער ציר-ניסטישער ארגאניזאציע, און וועט דא אדרעסירן א מאסן-פארזאמלונג אין גרויס-סען תלמוד-תורה זאל קומענדיקן דינ-סטאג, מארט 11טן, 8.30 אוונט, אויף דער טעמע "אונזערע אויסזיכטן און האנ-פענונגען אויף ארץ-ישראל און די אראב-ישע פראגע".

ווייל דער אמת איז אבער, אז ביידע זיינען

(פארטייאישקייט און ניט-פארטייאיקייט)

אין אונזער מיט-פארטיזאנישקייט פארפעסטעטער לופט איז אומפארטיי-אישקייט אדער ניט-פארטייאישקייט אינ'ם געראנק פון מענשן אומפארמייד-לאך פארבונדן מיט "צעשוואומענקייט", "באדנלאזיקייט", "פרינציפלאזיקייט" א. א. וו.

ס'איז אזוי, — אדער דו אנערקענסט א פאקטישע פראגראם און צאלסט מיט-גליד-שטייער, אדער דו ביזט א גארנישט, און איבעריקער מענש אויף גאטס וועלט, און דו ביזט ניט ווערט וואס די ערד טראגט דיך.

מען קאן זיך גאר ניט פארשטעלן, אז מענשן קאנען האבן גאנץ באשטימטע מיינונגען וועגן זאכן און גאנץ פעסטע לעבנס פרינציפן, און זיין בכלל זייער נוצלאזע מיטגליידער פון דער געזעל-שאפט, ניט אנערקענענדיק קיין איינציקע פון די פראגראמען פון די עקזיסטירנדיקע פאליטישע פארטייען, אדער בכלל ניט אינטערעסירנדיק זיך מיט קיין פאליטיק, אדער אינטערעסירנדיק זיך מיט איר בלויז ווי א זייטיקער מענש.

אט דער פארטיזאנישער פסיכאז נייט אזוי ווייט, אז ער באווירקט אפילו אומ-פארטייאישע, וועלכע פילן זיך עפעס ווי שולדיקע, און זוכן צו בארעכטיקן זייער עקזיסטענץ דערמיט, וואס זיי טוליען זיך צו אויסכן ס'איז פאליטישן פראגראם און בעטן טויזנט מאל מחילה פאר יעדן זינד וואס זיי באגייען קענן דעם פראגראם (די "וואף" אידן, למשל).

⁂

אט די "זינדיקע" ליידנדיק פונ'ם מינ-דערווערטיקיין קאמפלעקס, האלטן גע-ווייניגאר אין איין שרייען אז זיי זיינען די 'אמת'ע' קאמוניסטן, סאציאליסטן, פועלי-ציוניסטן, אדער וואס עס זאל דאר-טען ניט זיין.

אבער אויסער דעם וואס זיי אליין שרייען וועגן דעם, טייטלען אנדערע אויף זיי אויך מיט די פינגער, ווי נאר זיי פרו-בירן ארויסזאגן אז איינענע מיינונג וועגן וועכן ס'איז ענין פ'מייטש א מיינונג? ווי קום טסיידן א מיינונג צו אן אומפאר-ווייאישן? זייט איר דאך טאקע פארטוי-איש, א מין פארטייאיש!

דער אמת איז אבער, אז ביידע זיינען ניט גערעכט: "פארטייאישקייט" איז א גאנץ באשטימטער באגריף, — דאס מיינט די אנערקענונג פון א באשטימטן פארטיי פראגראם און די אונטערוואר-פונג אונטער די באשלוסן פון דער פאר-טיי.

פארטייאישקייט איז א נערענקענ'נאנג וואס קאנצענטרירט זיך אויף איין באר-שטימט פאליטישן ציל, אזן דאר-אלט פאר ניט וויכטיק אלע אנדערע זאכן, וואס האבן אין זיינע אויגן ניט קיין דירעקטע שייכות צו דעם ציל.

פארטייאישקייט זיינען די, וואס קאנען קאנצענטרירן זיך אויף איין פאליטישן ציל, — און די וואס הויבן אן לייגן צו-פיל וואג אויף דעטאל אדער דאנן אין זינע זאוויך אנדערע, אויסער באשטימטע ריין פאליטישע ציל, און קאנען זיך ניט אריינפאסן אינ'ם פארטייאישן סדום-בעטל, זיינען אומפארטייאיש, ווי באר-שטימט און אויסגעשפראכן זייערע פערזענלאכע מיינונגען זאלן ניט זיין.

⁂

וואס איז שייך מיר, גלויב איך בכלל ניט אז די פאליטישע פארטייען שפילן אזא גוואלדיקע ראל אינ'ם לעבן, ווי זיי מיינען אדער ווי זיי וויל אנדערע איינ-שמועסן.

פאליטיק איז זנאר איין אויסדרוק פונם געזעלשאפטלאכן לעבן, כאטש ער איז דער שרייענדריקסטער אויסדרוק און לאזט זיך הערן מער, ווי וועלכער ס'איז אנדערש.

א פאליטישע פארטיי איז, נאכאלע-מען, ניט מער ווי אן אויסדרוק פון גע-וויסע אביעקטיווע לעבנס-באדינגונגען, און, אויב זי קאן באווירקן די דאזיקע באד-דינגונגען, קאן זי אבער זיי ניט שאפן.

דער סאציאליזם, למשל, האט ניט קיין אנהאלט אויף אמעריקע ניט דערפאר וואס דא איז חלילה א מאנגל אין סאציי-אליסטישע פירער און אגיטאטארן, — נאר ווייל דא פעלן די אביעקטיווע באד-דינגונגען פאר דעם.

די שטילע כחות, וואס לינגן אונטער'ן אויבערפלאך און שאפן די אביעקטיווע באדינגונגען און דעם באדן פאר די פאר-שיידענע באוועגונגען, זיינען נאר אין דער אמת'ן א סך וויכטיקער, ווי די פאליטישע פארטייען. אז פאליטישע פארטייען וועט דאס לעבן גיין זיין זאנג, כאטש אפשר אויף א ווייניקער ארגאניזירטן אופן, אזן די שטילע שאפנדיקע כחות וואלט דאס געזעלשאפטלאכע לעבן איננאנצן אונטערגענאנגען.

⁂

מערקווירדיק איז, אז ביי קיין שום אומה ולשון איז די פארטיזאנישקייט ניט אזוי שרייענדיק, קריגעריש און אנ-רעוויס, ווי ביי אונז אין'ן, אויסער אפשר אין רוסלאנד, וואס מאכט דאך איינגנ-כאר דורך א רעוואלוציע, און וואו פאר-ליטיק פארשריים דערפאר אלע אנדערע דערשיינונגען פון לעבן.

אפשר איז דאס דערפאר, וואס מיר אידן'ן, האבן ניט קיין טעריטאריע, און פאליטיק איז געווארן אונזער "ריל-עס-טייט", דער "באדן אונטער די פיס" אן וועלכן קיין איד טאר ניט אויסקו-מען . . .

אגב - אורחא

פון מארק

אין אונזער מיט-פארטיזאנישקייט פארפעסטעטער לופט איז אומפארטיי-אישקייט אדער ניט-פארטייאישקייט אינ'ם געראנק פון מענשן אומפארמייד-לאך פארבונדן מיט "צעשוואומענקייט", "באדנלאזיקייט", "פרינציפלאזיקייט" א. א. וו.

ס'איז אזוי, — אדער דו אנערקענסט א פאקטישע פראגראם און צאלסט מיט-גליד-שטייער, אדער דו ביזט א גארנישט, און איבעריקער מענש אויף גאטס וועלט, און דו ביזט ניט ווערט וואס די ערד טראגט דיך.

מען קאן זיך גאר ניט פארשטעלן, אז מענשן קאנען האבן גאנץ באשטימטע מיינונגען וועגן זאכן און גאנץ פעסטע לעבנס פרינציפן, און זיין בכלל זייער נוצלאזע מיטגליידער פון דער געזעל-שאפט, ניט אנערקענענדיק קיין איינציקע פון די פראגראמען פון די עקזיסטירנדיקע פאליטישע פארטייען, אדער בכלל ניט אינטערעסירנדיק זיך מיט קיין פאליטיק, אדער אינטערעסירנדיק זיך מיט איר בלויז ווי א זייטיקער מענש.

אט דער פארטיזאנישער פסיכאז נייט אזוי ווייט, אז ער באווירקט אפילו אומ-פארטייאישע, וועלכע פילן זיך עפעס ווי שולדיקע, און זוכן צו בארעכטיקן זייער עקזיסטענץ דערמיט, וואס זיי טוליען זיך צו אויסכן ס'איז פאליטישן פראגראם און בעטן טויזנט מאל מחילה פאר יעדן זינד וואס זיי באגייען קענן דעם פראגראם (די "וואף" אידן, למשל).

⁂

אט די "זינדיקע" ליידנדיק פונ'ם מינ-דערווערטיקיין קאמפלעקס, האלטן גע-ווייניגאר אין איין שרייען אז זיי זיינען די 'אמת'ע' קאמוניסטן, סאציאליסטן, פועלי-ציוניסטן, אדער וואס עס זאל דאר-טען ניט זיין.

אבער אויסער דעם וואס זיי אליין שרייען וועגן דעם, טייטלען אנדערע אויף זיי אויך מיט די פינגער, ווי נאר זיי פרו-בירן ארויסזאגן אז איינענע מיינונג וועגן וועכן ס'איז ענין פ'מייטש א מיינונג? ווי קום טסיידן א מיינונג צו אן אומפאר-ווייאישן? זייט איר דאך טאקע פארטוי-איש, א מין פארטייאיש!

דער אמת איז אבער, אז ביידע זיינען ניט גערעכט: "פארטייאישקייט" איז א גאנץ באשטימטער באגריף, — דאס מיינט די אנערקענונג פון א באשטימטן פארטיי פראגראם און די אונטערוואר-פונג אונטער די באשלוסן פון דער פאר-טיי.

פארטייאישקייט איז א נערענקענ'נאנג וואס קאנצענטרירט זיך אויף איין באר-שטימט פאליטישן ציל, — און דאר-אלט פאר ניט וויכטיק אלע אנדערע זאכן, וואס האבן אין זיינע אויגן ניט קיין דירעקטע שייכות צו דעם ציל.

פארטייאישקייט זיינען די, וואס קאנען קאנצענטרירן זיך אויף איין פאליטישן ציל, — און די וואס הויבן אן לייגן צו-פיל וואג אויף דעטאל אדער דאנן אין זינע זאוויך אנדערע, אויסער באשטימטע ריין פאליטישע ציל, און קאנען זיך ניט אריינפאסן אינ'ם פארטייאישן סדום-בעטל, זיינען אומפארטייאיש, ווי באר-שטימט און אויסגעשפראכן זייערע פערזענלאכע מיינונגען זאלן ניט זיין.

⁂

וואס איז שייך מיר, גלויב איך בכלל ניט אז די פאליטישע פארטייען שפילן אזא גוואלדיקע ראל אינ'ם לעבן, ווי זיי מיינען אדער ווי זיי וויל אנדערע איינ-שמועסן.

פאליטיק איז זנאר איין אויסדרוק פונם געזעלשאפטלאכן לעבן, כאטש ער איז דער שרייענדריקסטער אויסדרוק און לאזט זיך הערן מער, ווי וועלכער ס'איז אנדערש.

א פאליטישע פארטיי איז, נאכאלע-מען, ניט מער ווי אן אויסדרוק פון גע-וויסע אביעקטיווע לעבנס-באדינגונגען, און, אויב זי קאן באווירקן די דאזיקע באד-דינגונגען, קאן זי אבער זיי ניט שאפן.

דער סאציאליזם, למשל, האט ניט קיין אנהאלט אויף אמעריקע ניט דערפאר וואס דא איז חלילה א מאנגל אין סאציי-אליסטישע פירער און אגיטאטארן, — נאר ווייל דא פעלן די אביעקטיווע באד-דינגונגען פאר דעם.

די שטילע כחות, וואס לינגן אונטער'ן אויבערפלאך און שאפן די אביעקטיווע באדינגונגען און דעם באדן פאר די פאר-שיידענע באוועגונגען, זיינען נאר אין דער אמת'ן א סך וויכטיקער, ווי די פאליטישע פארטייען. אז פאליטישע פארטייען וועט דאס לעבן גיין זיין זאנג, כאטש אפשר אויף א ווייניקער ארגאניזירטן אופן, אזן די שטילע שאפנדיקע כחות וואלט דאס געזעלשאפטלאכע לעבן איננאנצן אונטערגענאנגען.

⁂

מערקווירדיק איז, אז ביי קיין שום אומה ולשון איז די פארטיזאנישקייט ניט אזוי שרייענדיק, קריגעריש און אנ-רעוויס, ווי ביי אונז אין'ן, אויסער אפשר אין רוסלאנד, וואס מאכט דאך איינגנ-כאר דורך א רעוואלוציע, און וואו פאר-ליטיק פארשריים דערפאר אלע אנדערע דערשיינונגען פון לעבן.

אפשר איז דאס דערפאר, וואס מיר אידן'ן, האבן ניט קיין טעריטאריע, און פאליטיק איז געווארן אונזער "ריל-עס-טייט", דער "באדן אונטער די פיס" אן וועלכן קיין איד טאר ניט אויסקו-מען . . .